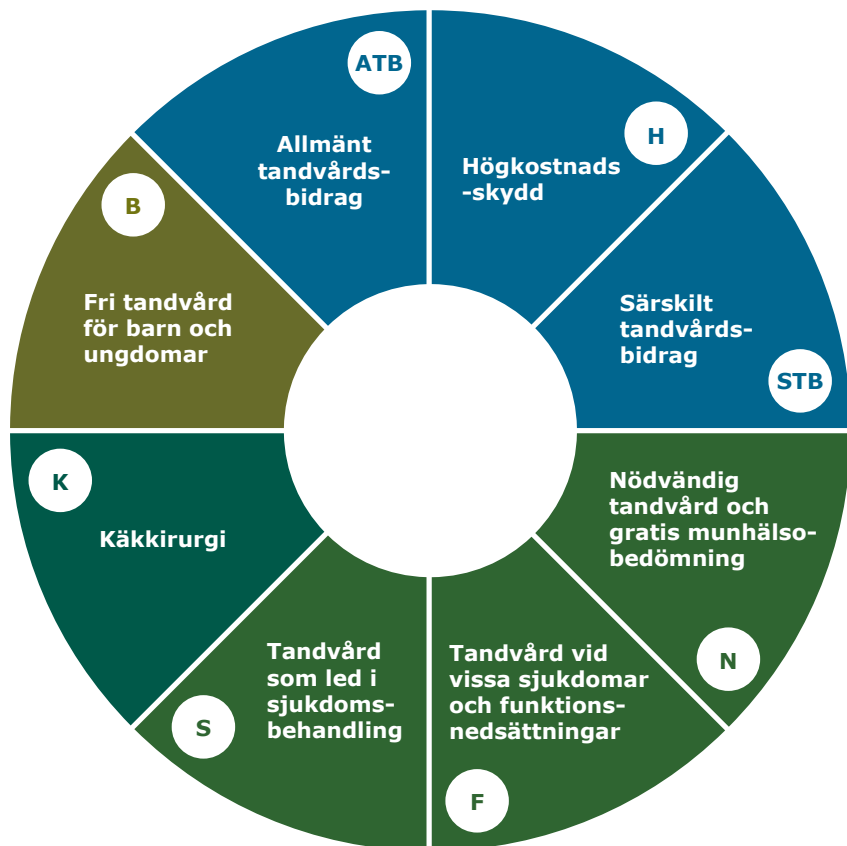

Tandvårdsstöd genom hela livet

Alla tandvårdsstöd i Sverige och i Västra Götaland

- **Försäkringskassan:** Alla vuxna som är folkbokförda i Sverige och är anslutna till Försäkringskassan har rätt till de statliga tandvårdsstöden via Försäkringskassan.
- **Västra Götalandsregionen:** Särskilt tandvårdsstöd för vissa utsatta grupper ger patienten tandvård till samma kostnad som för övrig hälso- och sjukvård – och samma frikort gäller.
- **Käkkirurgi.**
- **Fri tandvård för barn och ungdomar** som är skrivna i Västra Götaland, se sidan 11.

Läs mer

- tlv.se/tandvard
- socialstyrelsen.se
- 1177.se
- forsakringskassan.se/tandvard
- vgregion.se/tandvard

Statligt tandvårdsstöd som administreras av Försäkringskassan

ATB Allmänt tandvårdsbidrag

Allmänt tandvårdsbidrag, ATB, utgår till alla vuxna den första juli varje år.

20–23 år	600 kronor per år (1 200 kronor för två år)
24–64 år	300 kronor per år (600 kronor för två år)
65+	600 kronor per år (1 200 kronor för två år)

Bidraget kan sparas i högst två år och man väljer själv när man vill använda bidraget. När man använder sitt ATB gör tandläkaren eller tandhygienisten avdrag från räkningen.

H Högkostnadsskydd

Inom tandvården råder fri prissättning. Inom vuxentandvård finns ett högkostnadsskydd baserat på en statligt fastlagd referensprislista.

Högkostnadsskyddet börjar gälla när en patient fått tandvårdsåtgärder utförda som sammanlagt har ett referenspris som överstiger 3 000 kronor. Efter detta får man ersättning för:

- 50 % av kostnader med ett referenspris mellan 3 000 och 15 000 kronor.
- 85 % av kostnader med ett referenspris som överstiger 15 000 kronor.

För vårdgivare: Detaljerade förutsättningar, krav och tillämpning regleras i föreskrift om statligt tandvårds-stöd HSLF-FS 2016:49.

STB Särskilt tandvårdsbidrag

Särskilt tandvårdsbidrag, STB, riktar sig till personer som har en sjukdom eller funktionsnedsättning som medför risk för försämrad tandhälsa. Bidraget är 600 kronor per halvår och gäller enbart för undersökning och förebyggande vård eller abonnemangstandvård. Bidraget kan inte sparas från ett halvår till ett annat.

SOSFS 2012:16 läkarintyg krävs i de flesta fall, som anger att man tillhör någon av de grupper som har rätt till ersättning. Intyget uppvisas för tandläkaren eller tandhygienisten.

Kriterier för rätt till STB:

1. Muntorrhet på grund av långvarig läkemedelsbehandling
2. Muntorrhet på grund av strålbehandling i öron-, näs-, mun- eller halsregionen
3. Sjögrens syndrom
4. KOL, kronisk obstruktiv lungsjukdom och har ordinerats syrgas eller näringsdryck
5. Cystisk fibros
6. Ulcerös kolit
7. Crohns sjukdom
8. Tarmsvikt
9. Frätskador på tänderna och anorexia nervosa, bulimia nervosa eller gastroesofageal refluxsjukdom
10. Svårinställd diabetes
11. Dialysbehandling
12. Immunosupprimerad på grund av läkemedelsbehandling
13. Organtransplantation

Västra Götalandsregionens tandvårdsstöd

Särskilt tandvårdsstöd NFS-tandvård

Särskilt tandvårdsstöd innebär att patienten betalar för sin tandvård enligt det nationella högkostnadsskyddet för öppna hälso- och sjukvården med samma rätt till frikort. Personer som fyllt 85, och som är berättigade till särskilt tandvårdsstöd, betalar ingen patientavgift. Mer information om NFS-tandvård finns på 1177.se. Särskilt tandvårdsstöd administreras av Tandvårdssamordning Koncernkontoret Västra Götalandsregionen. För vårdgivare: vgregion.se/Tandvard välj Särskilt tandvårdsstöd -NFS.

N Nödvändig tandvård (N-tandvård)

För munhälsobedömning och N-tandvård krävs intyg om N-tandvård. Intyg ges till personer som:

- Bor i särskilt boende med tillsyn större delen av dygnet.
- Bor i eget boende med mycket hög grad av omsorg och vård under dygnet av hemtjänst eller hemsjukvård.
- Har beslut om insatser enligt LSS.
- Har assistansersättning från Försäkringskassan eller får stöd och hjälp av anhörig med anledning av begåvningshandikapp, psykiskt eller fysiskt funktionshinder eller svår kronisk sjukdom.
- Personer med demensdiagnos.

Det är personens behov av omvårdnad som avgör rätten till intyg om N-tandvård.

Intygsutfärdare kan vara biståndshandläggare, sjuksköterskor eller LSS-handläggare i kommunen. Personer som saknar en kontakt i kommunen kan ansöka privat. Privat ansökan görs digitalt av läkare på vgregion.se/tandvard.

Munhälsobedömning

Alla med intyg om N-tandvård erbjuds en årlig, avgiftsfri munhälsobedömning hemma i sin bostad. Det är en enklare kontroll av munhälsan och utförs av en tandhygienist. Syftet är att avgöra personens behov av stöd och hjälp med daglig munvård – och samtidigt ge personalen praktiska råd och tips i munvårdsarbetet. Tandhygienisten bedömer även personens behov av tandvård.

Nödvändig tandvård

Behandling inom N-tandvård sker till samma avgift som inom den öppna hälso- och sjukvården och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet. Fritt val av tandläkare eller tandhygienist gäller. Intyg om N-tandvård ger rätt till undersökning och bastandvård som förebyggande tandvård, lagningar, behandling av tandlossning, rotfyllningar, borttagande av tänder. Stödet gäller även avtagbara proteser, men endast undantagsvis fast protetik. Omfattande vård ska förhandsbedömas innan behandlingen påbörjas.

Mottagningen kontrollerar intygets giltighet vid varje besök, och personen måste därför kunna legitimera sig.

F**F-tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning**

Tandvård för personer med vissa sjukdomar och funktionsnedsättningar. Intyg om F-tandvård kan ges till personer som har stora svårigheter att sköta sin munhygien eller att genomgå tandbehandling på grund av:

1. Svår psykisk funktionsnedsättning
2. Parkinsons sjukdom
3. Multipel skleros
4. Cerebral pares
5. Reumatoid artrit
6. Systemisk lupus erythematosus
7. Sklerodermi
8. Amyotrofisk lateralskleros
9. Orofacial funktionsnedsättning
10. Symtom som kvarstår sex månader efter det att personen har fått hjärninfarkt eller hjärnblödning (stroke)
11. Sällsynt diagnos och stora svårigheter att sköta sin munhygien, stora svårigheter att genomgå tandvårdsbehandling eller orofaciala symtom.

sosfs 2012:17 läkarintyg krävs, intyget med diagnos och funktionsbedömning ska bifogas vid ansökan. Ansökan sker digitalt. Tandvårdssamordning Koncernkontoret beslutar om personen har rätt till intyg om F-tandvård.

Intyg om F-tandvård ger rätt till undersökning och bastandvård som förebyggande behandling, lagningar, behandling av tandlossning, rotfyllningar och utdragning av tänder. Stödet gäller även avtagbara proteser, men inte fast protetik. Personen betalar samma patientavgift som inom den öppna hälso- och sjukvården – och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet.

Fritt val av tandläkare eller tandhygienist gäller. Mottagningen kontrollerar intygets giltighet vid varje besök, och personen måste därför kunna legitimera sig.

S S-tandvård som led i en sjukdomsbehandling

Det finns olika tillstånd där man kan få viss tandvård med avgift som inom den öppna hälso- och sjukvården och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet. Vilken tandvård som kan ingå är olika inom de olika grupperna. Läkarintyg krävs i vissa fall. Tandläkare gör en förhandsbedömning av planerad vård och därefter fattar Tandvårdssamordning Koncernkontoret beslut om vården ska ersättas.

Patienter kan ha rätt till S-tandvård vid:

- S1. Medfödd missbildning i käke eller ansikte
- S2. Defekt av ej ringa omfattning i käkområde på grund av sjukdom
- S3. Epilepsi som orsakat tandskada i samband med anfall
- S4. Infektionssanering inför operation eller medicinsk behandling där fullständig infektions frihet är ett medicinskt krav
- S5. Förändringar i munslemhinnan på grund av sjukdom, medicinering eller nedsatt immunförsvar
- S6. Utredning av allvarlig infektion i munhåla som påverkar allmäntillstånd eller grund sjukdom
- S7. Inför strålbehandling mot huvud- och halsregion eller behandling av malign blodsjukdom
- S8. Svåra smärtor i käke eller ansikte under lång tid – endast utredning
- S9. Sömnapné – allvarlig
- S10. Extrem tandvårdsrädsla – endast behandling av fobin
- S11. Byte av tandfyllning – avvikande reaktion mot dentala material
- S12. Byte av tandfyllning – led i en medicinsk behandling
- S15. Frätskador som orsakats av anorexia nervosa, bulimia nervosa eller gastroesofageal refluxsjukdom
- S21. Hjälpmedel

K Käkkirurgi

För viss tandvård vid käkkirurgisk klinik är avgifterna de samma som inom den öppna hälso- och sjukvården och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet. Exempel på sådan behandling är tumörer, käkfrakturer och operation av medfödd missbildning. För annan tandvård, bland annat borttagande av visdomständer, gäller Folktandvårdens prislista.

B Fri tandvård för barn och ungdomar

Barn och unga har fri tandvård till 31 december samma år de fyller 19. Vården omfattar även specialisttandvård som tandreglering om detta bedöms nödvändigt.

Inom allmäntandvården kan vårdnadshavare eller patienten själv välja mottagning hos Folktandvården eller privat vårdgivare. Eventuell specialisttandvård ska utföras av Folktandvården.

Tandvårdssamordning Koncernkontoret Västra Götalandsregionen

Tandvårdssamordning Koncernkontoret har hand om övergripande tandvårdsfrågor i Västra Götaland och ansvarar för strategi och långsiktiga frågor. I uppdraget ingår att beställa tandvård och teckna avtal med vårdgivarna inom den fria tandvården för barn och ungdomar, samt avtal som rör den uppsökande verksamheten med munhälsobedömningar. Tandvårdssamordning administrerar även Särskilt tandvårdsstöd för personer i vissa utsatta grupper som behöver tandvård till samma kostnad som för övrig hälso- och sjukvård.

[tlv.se](https://www.tlv.se)

[forsakringskassan.se](https://www.forsakringskassan.se)

[socialstyrelse.se](https://www.socialstyrelse.se)

[vgregion.se/tandvard](https://www.vgregion.se/tandvard) – för vårdgivare och behandlare

[vardsamverkan.se/tandvard-och-munhalsa](https://www.vardsamverkan.se/tandvard-och-munhalsa) – för kommuner och samverkanspartners

[1177.se/Vastra-Gotaland](https://www.1177.se/Vastra-Gotaland) – för patientinformation

Foldern är sammanställd av Tandvårdssamordning Koncernkontoret, Centrum för äldretandvård, CÄT och Folk tandvården Västra Götaland år 2025.

